

Marita Petersen, løgmaður um sethúsaloysnina:

Eingin gandaloyrn – men ein lætti

Sethúsaloysnin lættir um hjá nógvum, og so er bert at vóna, at peningastovrnarnir kenna ábyrgd fyri teimum, sum ikki fáa endarnar at røkka av hesum, og geva teimum so góðar avtalur, at tey sleppa at búgva í húsum, sigur Marita Petersen, løgmaður

Løgmaður segði í viðmerking til sethúsamálið herfyri, at nú noyðust peningastovrnarnir at gera nakar í-tøkilig.

Í farnu viku komu boðini um, at stovrnarnir vóru samdir um sethúsaloysnina, sum hevur fingið misjavna undirtøku millum fólk.

- Er sethúsaloysnin nøktandi?

- Hon er, ið hvussu so er, ein partur av loysnini. Eitt nú er hetta ein lætti fyri øll, eisini tey sum hava arbeiði og kunnu svara sínar skyldur.

- Peningastovrnarnir eru komnir við trimum loysnum, sum hvør í sínum lagi kunnu bota um støðuna, tó at tey, sum eru ringast fyri, ikki fáa nakran bata av hesum.

- Rentulækkingin er ein, onnur er leingjan av afturgjaldstíðini, og triðja broytingin er, at einstaklingar kunnu fáa síni mál viðgjørd undir einum fagna peninga-

stovni. Hetta seinasta gevur teimum, sum ikki kunnu gjalda rentu og avdrátt, møguleika at tosa við peningastovrnarnar.

- Rentulækkingin sigst vera orsøkin, til at peningastovrnarnir komu til ein loysn. Hava peningastovrnarnir gjørt nóg mikið?

- Møguliga er rentulækkingin kominuttanefir, men spurningurin er, um fólk ikki hava havt ov bjartar vónir um, hvussu nógv meir enn hetta, stovrnarnir kunnu gera.

Hjálpir nokrum

- Eg ásanni, at fyri øll er sethúsaloysnin ikki nóg góð, men hon lættir væl um hjá nógvum, og gevur eitt f-skoyti til samfelagið. Sjálvt um rentulækking og leingjan av afturgjaldstíðini ikki er nóg mikið til at loysa trupulleikarnar hjá øllum.

- Er tað nóg mikið til at fólk setast aftur, og ikki flyta av landinum?

- Sethúsaloysnin er eisini

ein háttur at fáa fólk at verða verandi í Føroyum, og tað eru peningastovrnarnir eisini áhugaðir í. Eitt nú við at syrgja fyri at fólk kunnu sleppa at búgva í sínum húsum. Hetta er ein stórir trupulleiki, sum ikki er so lættur at vinna á, og ikki bert tað:

- Umframt hetta er eisini neyðugt, at vit fáa gongd á arbeiðið aftur. Fólk kunnu klára seg við at liva við lítlum eina tíð, og eg viðgangi, at tað hevur vart ov leingi, sum nú er. Vit kunnu bert seta okkara vónir til fiskiskapin og at betri prísir fæst fyri hann, so gongd aftur kemur í fiskivinnuna.

Skeivur íbúðarpolitikkur

Trupulleikin er eisini, at vit hava ført ein skeivan íbúðarpolitik, og at ungfolk hava sett seg fyri alt ov stórar útreiðslur, tá tey settu búgv.

- Høvdu ungfolk havt

møguleikan at leiga sær í-búð, ístaðin fyri at tey vóru noyðd at byggja hús og seta seg í stóra skuld, samstundis sum tey eisini gjørdust stavnstundin av hesum, so hevði alt verið øðrvísi.

- Tað er tó altíð lætt at vera eftirsnarur, men í løtuni er sethúsaloysnin hjá peningastovnunum ein broyting, sum vit vóna kann geva øllum ein møguleika at fóta sær.

- Hetta er eingin gandaloyrn, men tó ein lætti hjá nógvum. So er bert at vóna, at peningastovrnarnir kenna sína ábyrgd og hjálpa teimum, sum ikki kunnu klára seg, sigur Marita Petersen.

Dagny

Tvingsilssølur í løtuni:

Hús í Havn fóru fyri 5000 krónur

Tað er ikki óvanligt at peningastovnar keypa sethús á tvingsilssølu fyri lítið og lætt. Eydnast tað at selja húsini víðari - og fyri biligan pening, heftir sethúsaeigarin frameftir fyri restskulðini, hóast hann hevur mist húsini

Tú ert ikki sloppin av við skulðina, um hús tíni verða seld á tvingsilssølu.

Keypir peningastovnurin húsini fyri t.d. 1000 krónur, og selur tey aftur fyri 150.000 krónur, so heftir tú

frameftir fyri restina av skulðini. Tað ger ongan mun, at tú misti sethúsini, tí tú ikki megnaði at halda tínar skyldur.

Á tvingsilsuppboði verða sethúsini ofta seld fyri nak-

rar krónur í hesum døgum.

Bert fyri at nevna dømi í seinastuni, so fóru eini hús í Havn, sum Føroya Banki keypti, fyri 375.000 krónur.

Helvtin av einum húsi í Havn keypti Sparikassin

fyri 5.000 krónur og eisini eini sethús í Nólsoy fyri somu upphædd.

- Um t.d. Sparikassin keypir eini sethús fyri 5.000 krónur, er tað bert eitt eiti, tí sjálvandi er virðið av húsum meir enn tað, sigur Per Kallsberg, húsamekari.

Húsálánsgrunnurin, Sjóvinnubankin ella Føroya Banki tíma tí ikki at bjóða upp á húsini, tí Sparikassin hevur 1. veðrætt í teimum.

Eydnast tað Sparikassanum at selja húsini aftur beinanvegin, kanska fyri 150.000 krónur og vit siga, at t.d. 495.000 krónur eru eftir at gjalda í láni hjá fyrra eigarinum, so skal hesin framvegis gjalda uppretskulðina, hóast hann hevur mist húsini.

Verður keypsprísurin, sum var 150.000 krónur drigin frá, er skuldin 350.000 krónur, umframt

tað, sum viðkomandi heftir fyri fínum peningastovnunum og Húsálánsgrunninum.

Peningastovnurin gevst ikki við at krevja sethúsaeigarin eftir skulðini, og hóast tú sigur, at tú ikki ert førur fyri at gjalda, so fært tú áhaldandi áminning um at gjalda. Hendir einki, vil peningastovnurin helst fáa málið staðfest í rettinum, soleiðis at tú heftir fyri skulðina eini 20 ár fram í tíðina.

Eingin kann noktast at keypa eini nýggj sethús, um tú fært figging, men so vil peningastovnurin gera útleigg í teimum.

Er endin av øllum hesum, at tú flytir av landinum, so er skuldin enn galdandi, og um tú keypir eini sethús í Danmark, so kann peningastovnurin eisini gera útleigg í húsum har.

Peningastovrnarnir hava

ymrar hettir at arbeiða út frá.

Dømi her er bert ein mannagongd, sum peningastovnar hava rett til at gera galdandi.

Dagny

Vanlig battari, loðitól, o.a. Vit eru bilgarn og góðskan er á hægsta støði.

AKKUMULATORAR
Góðkent akkumulatorvirki av mynduleikum.

PI. North
CHLORIDE-FØROYAR
MOTIVE POWER
Stættanegata 8
Tlf. 18347 - Fax 19437
100 Tórshavn